

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Фандрейзинг»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування/072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну
науковий ступінь і вчене звання
посада
справи

Соколова Альона Миколаївна
к.е.н., доцент

доцент кафедри фінансів та банківської

Контактний телефон	+38-050-168-81-03
Електронна адреса	alenaniksokolova@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.fin.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів системи знань з теорії та практики процесу залучення ресурсів на реалізацію проєктів, а також поглиблення знань щодо розробки соціально значущих, науково-дослідних та стартап проєктів і їх реалізації за допомогою зовнішньої підтримки
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції, практичні заняття з елементами дискусії, ділової гри, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання - індивідуальна дослідно-аналітична діяльність студентів щодо підготовки презентацій, рефератів; виконання творчих робіт; case-study; віїзні заняття.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність знань щодо методів пошуку та мобілізації фінансових та інших ресурсів з різноманітних джерел для реалізації соціально значущих і науково-дослідних неприбуткових проєктів
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

<p>економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p> <p>ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.</p> <p>ПР27. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи мобілізації фінансових та інших ресурсів з різноманітних джерел для реалізації соціально значущих проектів.</p>	<p>ЗК08. Здатність до ошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК10. Здатність працювати у команді.</p> <p>ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування і брати відповідальність за них.</p> <p>СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК15. Здатність застосовувати знання для формування механізму фінансового забезпечення реалізації неприбуткових проектів, а також ведення пошуку і збору фінансових ресурсів на проведення наукових досліджень.</p>
--	---

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи фандрайзингу		
Тема 1. Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Стан та основні напрямки діяльності волонтерського руху в світі. 2. Волонтерство та його роль в Україні. 3. Аналіз річного звіту «Стан розвитку благодійності в Україні – 2022».
Тема 2. Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати на теми: 1. Дослідження переліку мотивацій донорства Роберта Хартсука та його практичне використання для України 2. Роль та місце фандрайзингу у сучасному світі. 3. Досвід фандрайзингових організацій у закордонних країнах (країна на вибір студента). 4. Історія розвитку благодійної та фандрайзингової діяльності у закордонних країнах (країна на вибір студента).
Тема 3. Фандрайзингова діяльність та форми її підтримки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Фонд Дж. Сороса. 2. Видатні меценати та спонсори України. Загальний огляд сьогодення. 3. Видатні меценати та спонсори України (діячі на вибір студента).
Тема 4. Фонди та гранти	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання	Підготувати реферати на теми: 1. Державне регулювання благодійності України. 2. Проблеми та перспективи розвитку

	самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	фандрайзингу в Україні. 3. Перспективи розвитку фандрайзингу в світі 4. Особливості діяльності зарубіжних фондів. 5. Умови отримання грантів за кордоном.
Модуль 2. Характеристика основних складових фандрайзингової діяльності		
Тема 5. Планування фандрайзингової діяльності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Роль, значення та загальні вимоги до змісту апікаційних форм. 2. Визначення пріоритетних напрямків розвитку фандрайзингу в Україні. 3. Curriculum vitae: сутність та загальна характеристика. 4. Кадрове забезпечення фандрайзингової діяльності.
Тема 6. Вибір стратегії та звернення	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Мотиваційні спонукання людей на благодійність. 2. Підготовка та проведення фандрайзингової кампанії. 3. Особливі заходи як форми фандрайзингу.
Тема 7. Бюджет та результат діяльності фандрайзингу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати на теми: 1. Бюджет проекту: особливості складання та основні вимоги. 2. Фінансування навчання як перспектива здобуття освіти закордоном.
Тема 8. Основні методики роботи фандрайзера	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему: 1. Спільні та відмінні риси між методиками фандрайзингу різних категорій донорів. 2. Соціальне інвестування як форма участі бізнес-структур у благодійній діяльності України. 3. Особливості залучення приватних пожертв у США.

Інформаційні джерела

1. Бабій О.Я. Посібник з фандрайзингу для бізнес-об'єднань: посібник. Київ. 2017. 168 с.
2. Єгоричева С. Б., Соколова А. М. Фандрайзинг у забезпеченні діяльності університетів третього віку. Науково-практичний журнал «Ринок праці та зайнятість населення». Київ : Інститут підготовки кадрів ДСЗУ. 2018. № 3 (56). с. 26–32. Режим доступу: <http://194.44.39.210/bitstream/123456789/6983/1/Yehorycheva%2C%20Sokolova.pdf>
3. Єгорова І.В. Практика реалізації педагогічних проектів і фандрайзинг у сфері вищої освіти. Інноваційна педагогіка: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. 2021. № 37. 13 с.
4. Кобзарев О. Фандрайзинг. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Асоціація міст України. Київ, ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ». 2015. 84 с.
5. Комаровський О. В. Фандрайзинг у питаннях, відповідях та цитатах: навч. посіб. Луганськ. 2007. 54 с.
6. Куц С. Фандрайзинг АВС : посібник для початківців. Київ : Центр філантропії. 2008. 92 с.
7. Леонова В. І. Волонтерський рух в Україні : метод. Рекомендації. ДЗ «Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського». Одеса : Букаєв В. В. 2019. 56 с.
8. Слюсаренко А.В. Public relations у сфері вищої освіти України. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2018. Випуск 2-1 (45). С. 80-83. Режим доступу: http://businessnavigator.ks.ua/journals/2018/45_1_2018/18.pdf
9. Соколова А. М. Алгоритм здійснення фандрайзингової діяльності. Науковий журнал «Економічний часопис – XXI». 2012. № 9–10. С. 35–38.

10. Соколова А.М., Міщенко С.Г. Інституційне забезпечення фандрайзингу в Україні та перспективи розвитку. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2013. № 1 (56). Серія «Економічні науки». С. 275–281.

11. Соколова А. М. Механізм управління фандрайзинговою діяльністю організацій громадянського суспільства: сутність та структура. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2016. № 2 (74). Серія «Економічні науки» С. 108–115..

12. Соколова А. М. Фандрайзингова діяльність: сутність, особливості та перспективи розвитку./ Міжнародний науково-практичний журнал «Економіка та держава». 2013. № 1. С. 13–16.

13. Соколова А., Клименко В. Модель фандрайзингової діяльності в Україні. Журнал європейської економіки. 2015. Т. 14, № 1. С. 72-88. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/jee_2015_14_1_8.pdf

14. Управління проектами і фандрайзинг у сфері освіти: навчально-методичний посібник до курсу, авт.-упоряд. І.В.Єгорова. Івано-Франківськ. 2021. 140 с.

15. Чернявська О.В., Соколова А.М. Фандрайзинг: навч. посіб. 2-ге вид., з доопрац. та допов. Київ: Алерта, 2015. 272 с.

16. Sokolova, A., O.Yarish, O.Tymoshenko. (2023). Fundraising strategy for organization of international scientific and educational events: development and implementation. Economics and management, 20 (1), 106-117. URL: http://em.swu.bg/images/Spisanielkonomikaupload/Spisanielkonomika2023/7_Sokolova%20A.%20FUNDRAISING%20STRATEGY_edited_compressed.pdf

17. The European Fundraising Association / EFA – URL: <https://efa-net.eu/>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1) виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.

2) здійснення тестового контролю знань студентів за допомогою програмного засобу «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyuosvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadoklikvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhakadem_dobrocheshnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-prozapobigannyavyypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних

закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій: Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravylavyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/polozh_pro_apel_pidstr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studenty-ombudsmenupovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується:

Види робіт	Максимальна кількість балів
За умови підсумкового контролю – екзамен	
Модуль 1 (теми 1-4). Відвідування занять (4 бали); захист домашнього завдання (10 бали); обговорення матеріалу занять (8 бали); виконання навчальних завдань (5 бали); доповіді з рефератами та їх обговорення (10 бали); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8) Відвідування занять (4 бали); захист домашнього завдання (10 бали); обговорення матеріалу занять (8 бали); виконання навчальних завдань (5 бали); доповіді з рефератами та їх обговорення (10 бали); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Проходження освітнього курсу «ПРО Краудфандинг. Як громадським діячам і соціальним підприємцям успішно залучати кошти» на платформі Prometheus	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни